

د افغانستان اسلامي امارت

دارشاد حج او اوقافو وزارت

رياست ارشاد وانسجام امور مساجد

د ارشاد او دعوت آمريت

د خطبو عمومي مديريت

دجمعي دخطبي لارښود مؤرخ: ۱۳/ ۴/ ۱۴۳۳ هجري قمری مطابق ۲۸/ ۸/ ۱۴۰۰ هجري شمسی

د ستر، حجاب او حياء ضرورت او اهميت

الحمد لله الذي حرم الفواحش مآظهر منها وما بطن وحذر من قربانها والاسباب الموصلة إليها رحمة بعباده وصيانة لهم وليطهرهم تطهيرا وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمدا عبده ورسوله صلى الله عليه وعلى آله وأصحابه وسلم تسليما كثيرا أما بعد.

قال الله سبحانه وتعالى في محكم كتابه وهو اصدق القائلين: {قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ } (وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ } النور: ۳۱

د ستر، حجاب او حياء حكمت:

د محمدي شريعت د غوره اخلاقو څخه يوهم حياء ده چې رسول الله صلى الله عليه وسلم هغه د ايمان برخه گنلي ده؛ هغه حياء چې په رعايت كولو يې شرعا او عرفا امر شوى دى؛ هغه داسې چې بنځه بايد د داسې خويونو لرونكې واوسي چې هغه د فتنو، شكمنو ځايونو څخه لرى وساتي او په دې كې شك نشته چې حجاب اغوستل دبنځو لپاره داسې اخلاق او گاڼه ده چې بنځى د سپكو خلكو د تيرى او تورو فتنونه څخه ساتي.

د حجاب مراعتول دبنځې او خاوند ترمنځ اړيكې قوي كوي او ددواړو ترمنځ درناوى زياتوي او د بنځى او خاوند ترمنځ ارزښت زياتوي، او د ځوانانو چې دټولني د ملاتير حيثيت لري د فكري او كاري قوت له ضائع كيدو څخه مخنيوى كوي.

الله جل جلاله بنځو ته امر كړى دى چې خپل عفت څخه ساتنه وكړي او په ستر او حجاب باندي چې دكرامت او عفت ډيره مهمه وسيله ده ورته امر كړى دى؛ ځكه د عورت بربنډول ددې لامل گرځي چې نارينه ورته وگوري او گنوسوچونو كې ولويزي او بالاخره په فحشاء او زنا كې اخته شي، دهمدې امله رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: «سترگى هم زنا كوي او زنائى كتل دي» تردې چې فرمائي: «بيا فرج يا دهغه تصديق كوي او يا تكذيب» صحيح ابن حبان، حديث: ۴۴۱۹.

د سورت النور په تيرو آيتونوكې مو ولوستل چې نارينه و ته هم امر شوى چې خپلې سترگې بنځته واچوي او ځانونه د فحشاء څخه و ساتي او بنځوته هم همداسې امر شوى دى. اسلامي شريعت نه غواړي چې بنايست او بنكلا وټكوي؛ بلكې غواړي نارينه د خپلې خوښې بنځه په نكاح كړي او هغه د خپلې پاملرنې او خوند اخيستلو محور وگرځوي او په دې ډول سره خپل ځان له فحشاء او ناروا څخه لري وساتي.

حجاب او ځان پټول فرض دي:

د قرآن كريم آيتونه اود رسول الله صلى الله عليه وسلم احاديث د حجاب په فرضيت صراحة دلالت كوي او دجاهليت د زمانې په شان بي ستره له كوره بيرون راوتل حرام او ناوړه كړنه ده.

د اسلام سپیڅلي دين د بنځو د کرامت، عفت او پاکدامنی په موخه حجاب پر بنځو لازم کړی دی. قرآن کریم اونبوي سنت دحجاب په هکله ځانگړي لارښوونې لري:

الله تعالی فرمایلي دي: {وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى} {الاحزاب: (۳۳)}

ژباړه: او په کورونو کې دې و اوسیري او دجاهلیت دزمانې په شان دې بیرون نه را وزي.

مفسرین د(تبرج) دکلې په تفسیر کې وایي: یعنی داسې دې نه را وزي لکه د جاهلیت په زمانه کې کله به چې بنځي له کورونو بیرون روانې ځادر به یې په سر اچولې و او نور سینگار، زیب او زینت به یې ښکاره و. [النکت والعیون] په بل آیت کې الله تعالی فرمایلي دي: { يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا } {الاحزاب: (۵۹)}

ژباړه: ای الله نبي! خپلو زناؤ ته ووايه او خپلو لونیو ته ووايه او دموئمانوښځو ته ووايه چې را ښکته کړئ په ځانونو باندې خپل ځادرونه. دا حکم ددې لپاره دی چې دوی و پیژندل شي او ضرر ورته ونه رسیري او الله تعالی بښونکی مهربانه ذات دی.

الله تعالی دحجاب په آیتونو کې زاننه د هغوی دعفت او حیا دساتلو په موخه په حجاب مکلف کړي دي او ورته یې حکم کړی دی چې کله د ضرورت په بنا له کوره بیرون ته وزی خپل بدن مو په جلاباب یا لوی ځادرسره پټ کړئ او یواځې د ضرورت په بناء له کوره بیرون ووزی.

د سورت النور [وَلَا يُدْنِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُدْنِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ] آیت حکم دادی چې بنځي دې دخپل بدن اعضاء او د ډول او سینگار ابزار دنورو له نظر څخه پټ وساتي.

همدا راز د صحیحو روایاتو له مخې چې دسورت الاحزاب آیت په تفسیر کې راغلي دي دا ثابتیري چې دا آیت کریمه دبنځو دمخ او څهرې د پټولو په اړه نازل شوی دی او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په زمانه کې ددې آیت له نازلیدو څخه وروسته زاننه و به خپل مخونه په ځادر، نقاب ... سره پټول او لوڅ مخونه به بیرون نه را وتلی. ۱. عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ لَمَّا نَزَلَتْ (يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ) خَرَجَ نِسَاءُ الْأَنْصَارِ كَأَنَّ عَلَى رُءُوسِهِنَّ الْعُرْبَانَ مِنَ الْأَكْسِيَّةِ) سنن أبي داود

ترجمه: د ام سلمه رضي الله عنها څخه روایت دی هغه فرمائي: کله چې داآیت نازل شو: (يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ) دانصارو زاننه به په داسې حال کې له کورونو بیرون راوتلي چې مخونه به ئې داسې پټ کړي و تا به ویل چې ددوی په سر تورکارغان ناست دي.

که چیرې شرعي حجاب بدن ته شامل نه وائي ام سلمه رضي الله عنها به دانصارو دزنانه و دا رقم توصیف نه کولو. ۲. عن ابن عباس، قوله (يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ) أمر الله نساء المؤمنين إذا خرجن من بيوتهن في حاجة أن يغطين وجوههن من فوق رؤوسهن بالجلابيب ويبدين عينا واحدة). تفسیر الطبري

ترجمه: عبدالله ابن عباس رضي الله عنهما ددې آیت په تفسیر کې فرمایلي دي: (يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكُمْ) الله تعالی مسلمانوزنانه و ته حکم کړی دی چې کله هغوی د اړتیا په صورت کې له کورونو څخه بیرون وزي باید خپل مخونه په لوی ځادر سره پټ کړي او یواځې یوه سترگه دې خلاصه پریردئ.

۳. عن ابن سيرين قال: سألت عبيدة عن قوله: (قُلْ لَأَزُوجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ) قال: فقال بثوبه، فغطى رأسه ووجهه، وأبرز ثوبه عن إحدى عينيه). تفسیر الطبري

ترجمه: له امام ابن سيرين څخه روایت دی هغه فرمائي ما له عبيده رحمه الله عنه څخه ددې آیت: (يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ) دتفسیر په اړه وپوښتل هغه راته ددې معنا په عملي توگه را وښودله ځادرئې راوغوښت مخ او سرئې پټ کړل او یواځې یوه سترگه ئې خلاصه پرېښوده.

۴. حضرت عائشه رضي الله عنها فرمائي: (كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يصلي الفجر فينصرف النساء متلفعات بمروطهن ما يعرفن من الغلس أحد) صحيح البخاري

ترجمه: کله به چې رسول الله صلی الله علیه وسلم دسهار لمونځ اداء کړ «د سلام نه وروسته» به بنځي خپلو کورونو ته بیرته تللي په داسې حال کې چې ځانونه به یې په ځادرونو کې پېچلي و او د تیارو له امله به نه پیژندل کیدلي.

۵. په بل حدیث کې را غلي دي چې اسماء رضي الله عنها نازکي جامي اغوستي وې نو رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته و فرمایل: (يا أسماء إن المرأة إذا بلغت المحيض لم يصلح أن يرى منها إلا هذا وهذا وأشار إلى وجهه وكفيه). سنن أبي داود

ترجمه: ای اسماء! کله چې بنځه دحيض عمرته ورسیري (پیغله شی) مناسبه نه ده چې دبدن یوه برخه یې ولیدل شي؛ مگر دغه دغه ځایونه اوخپل مخ او ورغوته یې اشاره وکړه.

نود پورته قرآني او نبوی حدیثونو نه په زغرده څرگندیږي چی حجاب ته توجه او رعایت یې په هر مسلمان لازم دي.

د عورت پټول:

عورت پټول په لمانځه کې او بیرون له لمانځه څخه پرهرمسلمان فرض دي آن چې کوم څوک نه وي هم د عورت پټول لازم دي په یو حدیث کې راغلي دی چې یو صحابي د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه که چیرې مونږ یواځې یو څه وکړو؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم و فرمایل: (الله جل جلاله دتولو زیات وړ دی چې حیاء ترینه وشي) المعجم الکبیر، حدیث: ۱۹۹

د بنځو لپاره شفافه یا داسې تنګي جامې اغوستل چې د بدن غړي په کې ښکاري جائز نه دي. دداسې بنځو په اړه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: (نساء کاسیات عاریات مائلات مملات لا یدخلن الجنة ولا یجدن ریحها) [الموطأ] ترجمه: داسې بنځي چې ظاهرا پټې دي خو په حقیقت کې برېږدي هم دي، نوروته میلان کوونکي وي، نورځان ته مائل کوونکي وي داسې بنځې به جنت ته داخلي نه شي او دجنت بوی به ونه گوري.

د بنځو ښکلا او سینگار:

۱- د نا محرمو خلکوڅخه د ښکلا او سینگار پټول او له تبرج څخه ډډه کول فرض دي. الله جل جلاله فرمائي: {وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ یَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَیَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا یُذِیْنَ زینتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا} د النور: ۳۱ آیت

ترجمه: او مؤمنو بنځو ته ووايه سترګې (دنا محرمو دکتلونه) ښکته کړئ او پاکلمني وکړئ اوخپل زینت مه ښکاره کوی؛ مگرڅه چې تری ښکاره دي.

دا چې زینت او سینگار دبنځي د فطرت غوښتنه او د خاوند د محبت او پام را اړولو یوه وسیله ده، نه ښائي چې دبیګانه وو دسترگو په وړاندې و ځلیري.

الله جل جلاله فرمائي: {وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زینتَهُنَّ} النور: ۳۱ ترجمه: اوخپل څادرونه دي په خپلو سینو را وزروي اوخپل سینگار دي نه ښکاره کوي.

په دې آیت کې مؤمنانی بنځي ددې څخه منع شوي دي چې د جاهلیت دزمانې د بنځو متابعت وکړي؛ ځکه د جاهلیت په دورکې بنځو د تللوپه مهال خپلې پښې په زمکه و هلې؛ ترڅو دخلکو توجه هغه سینگار او ساز ته را واړوي چې ددوی په لاسونو، پښو او غاړو کې دي او دخپل پټ سینگار دښودلو لپاره یې داسې خوزښت کاوه چې د نارینه و لیدلو وړ وگرځي.

۲- دهغه سینگار او ښکلا نه ډډه کول چې د انسان روغتیا او سلامتیاته زیان اړوي. دا چې اسلام هر خبیث اومضر څیز حرام کړی دی او تل د مصالحو د را جلبولو او د مفسدو د دفعه کولوپه لټه کې دی. بناء هغه سینگار اوزینت چې جسم ته زیان او تاوان رسوي منع دی په نبوي حدیث کې راغلي دي: «لا ضرر ولاضرار» ځان اونورو ته زیان او تاوان رسول نشته. یقینا څه چې شریعت حرام کړي دي په هغه حرمت کې د دنیا او آخرت گټې تغښتي دي که څه هم چې کله کله دهغه دتحریم حکمت مونږ ته معلوم نه وي.

د حجاب او ستر گټې :

دحجاب حکم چې د بنځي د پا کلمنی او عفت په موخه وضع شوی دی؛ زیاتي گټی او ثمرات دځان سره لري چې ځني ئې په لاندې توگه دي:

۱-د روانی ارامتیا راوستل؛

انسان دبیلا بیلو تمایلو او غوښتنو لرونکی دی لکه: خوړوته میل، مرتبي او مقام سره مینه.

په دې ټولو کې شهواني تمایلاتو کې او مخالف جنس ته توجه د انسان د پيرو مهمو تمایلا تو څخه ده، که چیرې دغه میلان قابو نشي یا په ناوړه ډول پوره شي زیان لرونکي آثار دځان سره لري او دانسان د رواني آرامتیا سلېولو باعث گرځي اود بنځو ناوړه جامې او دحجاب نه مراعتول یقینا دانسان دغه میل او خواهش ډیر را پاروي او نارینه ځان پسې را کاري. مگر که چیرې حجاب رعایت شي داسې خطرونه به خصوصا ځوانانو لپاره ډیر کم وي.

۲- دکورني چوکاټ کلکوالی؛

اسلامي حجاب د بنځې او خاوند داریکوپه کلکوالي کې مهم اغیز لري او کولای شي د کورنۍ د ټینګښت لامل شي ځکه د کورنۍ ثبات، د ګډ ژوند پایښت په حجاب پورې تړاو لري، ځکه که چیرې نارینه په هرځای کې او دهر ډول بنځو ته پرته له کوم محدودیته لاس رسی ولري او نوروته دکتو له لاري خپل جنسي غوښتنې پوره کړي نو دخپلو بنځو سره دوامداره محبت ساتلو هیڅ تضمین نشته او نورو سره د جنسي اړیکو ساتل به ددوی دخپل منځني اړیکو کشش له منځه یوسي اود کورنۍ جوړښت به یې ګډوډ شي.

۳- په ټولنه کې د بنځو د امنیت تامینول؛

د حجاب یوه فائده داده چې بنځوته امنیت برابرېږي دپته په کتوچې دټولني ټول وګړي امنیت ته اړتیا لري او هغه هم دبیلو بیلو اړخونو کې لکه: جسمي امنیت، روهي امنیت، مالي امنیت اوداسي نور، بناءً ویلی شو چې بنځوته مناسب حجاب دهغوی لپاره مناسب امنیت برابر کړی دی.

قرآن کریم د احزاب سورت په (۵۹) آیت کې همدې مسئلې ته اشاره کړی ده فرمایي: (ای پیغمبره! خپلو بنځو، لورانو او دمومنانو بنځو ته ووايه! خپل ځادرونه ځانوته نزدې کړئ تر څو و پیژندل شي او دزورولولاندې را نشئ او داکار احتیاط ته نږدې دی).

ددی آیت په وینا حجاب دبنځو لپاره دفاسقانو د زورولو څخه پوره ډاډمنتیا ده.

۴- دعفاف او پاک لمنی ساتل؛

حجاب او عفاف متقابل اغیزې لري، د حجاب مراعتول کولای شي د عفت او پاک لمنی لپاره لاره هواره کړي او هم یې و ساتي همدغه شان چې د عفاف شتون کولای شي ظاهري حجاب او پتوالی رامنځ ته کړي.

۵- حجاب د بدګمانیو مخه نیسي؛

هر کله چې بنځه شرعي حجاب عملي کړي او حیاء د ژوند اساس وګرځوي له برکته به یې دخاوند باور پیاوړی شي او دشیطاني بدګمانیو، وسوسو امکان به لمنځه لاړشي او بیابنه شیطان ونه شي کړای چې دمؤمن زړه ته لار پیدا کړي.

دبې حجابی زیانونه:

د حجاب ګټوته په کتو که چیرې اسلامي حجاب مراعت نشي کیدای شي لاندې بدې اغیزې ولري:

۱- رواني اوروهي نا آرامي.

۲- دکورنۍ جوړښت ګډوډیدل.

۳- بنځو لپاره نا امنی.

۴- د پاک لمنی او عفاف کمښت.

۵- بې حجابي دټولني د انحطاط سبب ګرځي.

۶- بې حجابي په ټولنه کې نوروجرمونو ته لاره هواروي.

په اسلام کې چې څومره دبې حجابی سره مبارزه شوی ده بالعکس ددبې حجابی لپاره هم مبارزه شوی ده ، په هر حال حجاب یو قرآني او شرعي حکم دی او مراعتول یې د مسلمانو بنځو یو اخلاقي او دیني مسؤلیت دی.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته